

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรการทำยาสมุนไพร
จำนวน ๓ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สกร.ระดับอำเภอนาดูน จากการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “สกร.เพื่อประชาชน” โดยการจัดการเรียนวิชาชีพพระยาสัณห์ให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนหรือกลุ่มผู้สูงอายุ และ การพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันยุคดิจิทัล ที่จะต้อง “จับต้องได้ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอาชีพเพื่อการ มีงานทำ Reskill Upskill” และออกใบรับรองตามความรู้ความสามารถ Reskill คือการสร้างทักษะใหม่ที่ จำเป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการขณะที่ Upskill คือ การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น การเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทาง การเกษตร โดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ การทำยาต้มสมุนไพร เพื่อรองรับการเติบโตใน อนาคตสามารถสร้างรายได้ สามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการขายออนไลน์รองรับตลาดที่กว้างขึ้น ให้กับกลุ่มวิชาการทำยาต้มสมุนไพร อำเภอนาดูน ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสนองกับนโยบายและภารกิจเร่งด่วน ดังกล่าว สกร.อำเภอนาดูน ได้เห็น ความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพพระยาสัณห์ตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ สกร. อำเภอนาดูน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพพระยาสัณห์รูปแบบกลุ่มสนใจให้กับ ประชาชนทั่วไปในเขตอำเภอนาดูน ตามความสนใจ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถนำความรู้ ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
เป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๑
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๒
การวัดและประเมินผล	๒
การจบหลักสูตร	๒
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๒
การเทียบโอน	๓
โครงสร้างหลักสูตรการทำยาดมสมุนไพร	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ใบความรู้	๘
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๐
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๔

หลักสูตร การทำยาตมสมุนไพร

จำนวน ๓ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ

๑. ความเป็นมา

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สู่ “วิสาหกิจชุมชน : ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ชุมชน และความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับ ชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทาง เผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร การประชาคมหมู่บ้านประชาชนได้ร่วมกันพูดคุย แลกเปลี่ยนถกเถียง เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของ คนในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป แต่ด้วยสภาพทางเศรษฐกิจ จึงทำให้รายได้ในการ ประกอบอาชีพลดน้อยถอยลง ประชาชนในชุมชนจึงเล็งเห็นความสำคัญ และต้องการสร้างอาชีพเสริมให้กับตนเอง โดยประเมินจากความต้องการของตลาด และทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำยาตมสมุนไพร
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีกิจกรรมทำในยามว่างให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีรายได้เสริม
๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและไปประกอบอาชีพเสริมได้

๓. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

๔. ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๓ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๑ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. การทำยาตมสมุนไพร
๒. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร
๓. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร

๖. การจัดการเรียนรู้

๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
๒. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. การฝึกปฏิบัติจริง

หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ระยะ

- ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร)
- ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)

๗. สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถาน ประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
๒. VCD / หนังสือ
๓. Internet
๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีระยะเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้
 - ๒.๑ ภาคทฤษฎี สัดส่วนร้อยละ ๒๐
 - ๒.๒ ภาคปฏิบัติ สัดส่วนร้อยละ ๘๐

๑๐ .เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการเข้าเรียนตลอดหลักสูตร
๒. ทะเบียนคุณวุฒิปัตร์
๓. วุฒิปัตร์ออกโดยสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรการทำยาต้มสมุนไพร อาจนำไปเทียบโอนผลการเรียนกับหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หรืออื่น ๆ ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

โครงสร้างหลักสูตรการทำยาตมสมุนไพร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การทำยาตมสมุนไพร ๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ	มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำยาตมสมุนไพร ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ การทำยาตมสมุนไพร ๓. ทิศทางการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร	๑. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญาเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร ๒. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร เช่นความต้องการของตลาด	๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้ ๒. VCD / หนังสือ ๓. Internet ๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/ แหล่งเรียนรู้	๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร ๓. แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑ ชั่วโมง	

โครงสร้างหลักสูตรการทำยาตมสมุนไพร (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่าง ๒. มีคุณธรรมจริยธรรม มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ	ทักษะการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพร ๑. การเตรียมวัสดุ การเลือกใช้วัสดุในการทำยาตมสมุนไพร ๒. หลักการนำสมุนไพรมาใช้ได้อย่างถูกต้อง ๓. ฝึกทักษะการทำยาตมสมุนไพร ๔. บรรจุภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่าย	๑. ศึกษาข้อมูลการประกอบอาชีพการทำยาตมสมุนไพรจากใบความรู้, เอกสารประกอบการเรียน ๒. การฝึกปฏิบัติจริง ๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ ความรู้ ๒. VCD / หนังสือ ๓. Internet ๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/ แหล่งเรียนรู้	๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติ ได้ ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และ จบหลักสูตร ๓.แบบประเมินผลงานผู้เรียน		๒ ชั่วโมง

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ข้อใดคือสมุนไพรที่นิยมนำมาทำยาต้มสมุนไพร ?
 - ก. ชิง ใบสระแห่ ผีวมะกรูด
 - ข. ใบเตย ใบกระเพรา ผีวมะกรูด
 - ค. ผีวมะกรูด กานพลู อบเชย โป๊ยกั๊ก ลูกกระวาน ใบกระวาน
 - ง. ตะไคร้ ลูกกระวาน ใบกระวาน
๒. ส่วนผสมใดในการทำยาต้มที่ คนส่วนใหญ่ แพ้ได้ง่ายถ้าแพ้จะมีอาการ เมื่อสูดดมเข้าไปมากๆ จะคลื่นไส้ ?
 - ก. พิมเสน
 - ข. ลูกกระวาน
 - ค. เมลทอล
 - ง. การบูร
๓. ข้อใดเป็นส่วนผสมที่ใช้ในการทำยาต้ม?
 - ก. น้ำมันมะพร้าว
 - ข. น้ำมันยูคาลิปตัส
 - ค. น้ำมันมะกอก
 - ง. น้ำมันพริก
๔. การทำยาต้มสมุนไพรนั้น วัสดุชนิดของสมุนไพร ต้องนำมาตากให้แห้งก่อนนำมาทำยาต้มเพื่ออะไร?
 - ก. ลดการเกิดเชื้อรา
 - ข. สะดวกในการนำมาใช้เป็นส่วนผสมทำยาต้ม
 - ค. การตากแห้ง ช่วยให้ กลิ่น และสรรพคุณทางยา ยังคงอยู่
 - ง. ถูกทุกข้อ
๕. สมุนไพรชนิดใดที่มีสรรพคุณช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายใช้เป็นยาชาเฉพาะที่ได้ ?
 - ก. กานพลู
 - ข. กระชายดำ
 - ค. ใบกระเพรา
 - ง. ใบโหระพา
๖. วัตถุดิบชนิดใดมีบทบาทในการทำให้ยาต้มมีกลิ่นหอมยิ่งขึ้น?
 - ก. พิมเสน การบูร เมลทอล
 - ข. พิมเสน การบูร เมลทอล ใบเตย
 - ค. พิมเสน การบูร เมลทอล ใบกระเพรา
 - ง. พิมเสน การบูร เมลทอล ชิง
๗. สมุนไพรชนิดใดที่นิยมใช้มาเป็นส่วนผสมเครื่องเทศทำผะโล้ได้ทำยาต้มก็ได้
 - ก. อบเชย
 - ข. ขมิ้นชัน
 - ค. ตะไคร้
 - ง. ผีวมะงั่ว

๘. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการทำยาตมสมุนไพร?

- ก. การสกัดสมุนไพร
- ข. การนำวัตถุดิบสมุนไพรไปตากให้แห้งเพื่อ
- ค. การตำสมุนไพรให้ มีน้ำมันหอมระเหยออกมา
- ง. การผสมพืชมเสน การบูร เมลทอล ให้เป็นเนื้อเดียวกัน

๙. ทำไมต้องหมักบ่มสมุนไพรไว้ก่อนเวลาทำยาตมสมุนไพร?

- ก. ให้เกิดกลิ่นหอมยิ่งขึ้น
- ข. ให้เนื้อสมุนไพรนุ่ม
- ค. ให้ตัวยาช่วยดึงกลิ่นน้ำมันหอมระเหยออกมา
- ง. ถูกทั้ง ก และ ค

๑๐. การเก็บรักษายาตมสมุนไพรควรทำอย่างไร?

- ก. เก็บในตู้เย็น
- ข. เก็บในที่แห้ง
- ค. เก็บในที่มืดแสงแดดส่องถึง
- ง. เก็บในภาชนะเปิด

ใบความรู้

ยาตมสมุนไพร เป็นยาสามัญประจำบ้านที่นิยมใช้เพื่อบรรเทาอาการ เช่น วิงเวียนศีรษะ เป็นหวัดคัดจมูก ยาตมสมุนไพรมีส่วนผสมหลักจากสมุนไพรธรรมชาติ จึงปลอดภัยต่อผู้ใช้และมีประสิทธิภาพในการรักษา

การทำยาตมสมุนไพร เพื่อสุขภาพ สามารถหยิบเอาสมุนไพรในครัวเรือนในท้องถิ่นของเรามาใช้ให้เกิดประโยชน์ สรรพคุณทางยา เช่น ผิวมะกรูด ผิวส้มโอ ผิวส้ม ดอกมะลิ ดอกจันทร์ เป็นต้น

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาตมสมุนไพร

ประกอบไปด้วย ชุดครกหิน ถ้วยดวง ขวดยาตมถ้วยแก้วมีฝาปิด กรรไกร ผ้าโปรง(ตาข่าย) และวัตถุดิบที่ใช้ทำ ยาตมสมุนไพรโดยแยกเป็น ตัวสมุนไพรที่ผสมในยาตม คือ โปยกัก อบเชย ลูกกระวาน ใบกระวาน ผิวมะกรูด กานพลูแห้ง และส่วนผสมที่เป็นน้ำเพิ่มกลิ่นความสดชื่น มี 3 ชนิด ได้แก่ เทนทอล การบูร และพิมเสน นำส่วนผสมสมุนไพรทั้ง 6 ชนิดไปตากแดดให้แห้งที่สุดแล้วจึงนำทั้ง 6 ชนิดมาทำให้แหลกพอประมาณ โดยการตำ ตัด บด ขยี้ หรืออื่น ๆ ตามสะดวก ที่จะทำให้ จากนั้นจึงเก็บสมุนไพรแต่ละชนิดในถ้วยแก้วที่มีฝาให้มิด ปิดตัดผ้าขาวโปรงขนาดประมาณ 7 X 7 ซม. เพื่อนำมาห่อยาตม ลงในขวด นำเทนทอล การบูร และพิมเสน ปริมาณตามสูตรลงในครกหิน ตำให้แหลกจนหอมเป็นน้ำเดียว ช่วงเวลา ที่ตำให้ระงังกลิ่นและการระคายเคืองจากสารระเหยของเทนทอล การบูร และพิมเสน หลังจากทิ้งไว้จนครบตามระยะเวลาแล้ว ตักยาตมสมุนไพรลงในผ้าโปรงที่ตัดไว้ จากนั้นจึงยัดตัวยาตมลงในขวดแก้วยาตมที่เตรียมไว้ เป็นอันเสร็จสิ้นการทำยาตม การทำยาตมสมุนไพรสูตรนี้ ควรหมักยาตมไว้ในขวดอย่างน้อย 2 อาทิตย์ เพื่อให้กลิ่นของสมุนไพรเข้ากัน ความร้อนแรงของเทนทอล การบูร จะจางลงมีเพียงกลิ่นเย็น ๆ ที่ให้ความสดชื่นเป็นอย่างดี

ประโยชน์ของยาตมสมุนไพร

บรรเทาอาการวิงเวียนศีรษะ กระตุ่นระบบ หายใจทำให้สดชื่น กระปรี้กระเปร่า ได้เรียนรู้วิธีการทำยาตมสมุนไพร สามารถนำไปต่อยอดเป็นอาชีพเสริม เป็นกิจกรรมยามว่างของครอบครัว ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้อบรมผ่านการลงมือทำงานจริงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างวิทยากรและผู้ฝึกอบรม

ใบความรู้

ช่องทางการตลาด

ช่องทางจำหน่ายทางตรงมีช่องทางขาย ดังนี้

หน้าร้านมีการจัดจำหน่ายสินค้าและบริการจากผู้ผลิตให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง

ช่องทางการจำหน่ายโดยอ้อมมีช่องทางการขาย ดังนี้

ทำออนไลน์ขายบนเพจ Facebook เป็นช่องทางที่ง่ายที่สุด คนขายนิยมสูงสุด และก็เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเราได้มากที่สุดเช่นกัน เพราะสมัยนี้ใครๆก็เล่น Facebook กันทั้งนั้น ทำให้สินค้าเราเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ง่ายมาก ยิ่งปัจจุบัน Facebook สามารถตั้งบัพที่โฆษณาและกำหนดกลุ่มเป้าหมายเองด้วย ทำให้เปิดเพจขายของบน Facebook อีกช่องทางหนึ่ง

สื่อการเรียนรู้

<https://www.youtube.com/watch?v=E-a๒yTdmybM>

หลักสูตร 13 ยาดมสมุนไพรทำใช้เองได้

กรมการแพทย์แผนไทยและ...
ผู้ติดตาม 1.4 หมื่น คน

ติดตาม

197

แชร์

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ - สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	

๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

วิทยากร

(

)

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ข้อใดคือสมุนไพรที่นิยมนำมาทำยาต้มสมุนไพร ?

- ก. จิง ไบสระแห่น ผีวมะกรูด
- ข. ไบเตย ไบกระเพรา ผีวมะกรูด
- ค. ผีวมะกรูด กานพลู อบเชย โป๊ยกั๊ก ลูกกระวาน ใบกระวาน
- ง. ตะไคร้ ลูกกระวาน ใบกระวาน

ตอบ ค. ผีวมะกรูด กานพลู อบเชย โป๊ยกั๊ก ลูกกระวาน ใบกระวาน

๒. ส่วนผสมใดในการทำยาต้มที่ คนส่วนใหญ่ แพ้ได้ง่ายถ้าแพ้จะมีอาการ เมื่อสูดดมเข้าไปมากๆ จะคลื่นไส้ ?

- ก. พิมเสน
- ข. ลูกกระวาน
- ค. เมลทอล
- ง. การบูร

ตอบ ก. พิมเสน

๓. ข้อใดเป็นส่วนผสมที่ใช้ในการทำยาต้ม?

ก. น้ำมันมะพร้าว

ข. น้ำมันยูคาลิปตัส

ค. น้ำมันมะกอก

ง. น้ำมันพริก

ตอบ ข. น้ำมันยูคาลิปตัส

๔. การทำยาต้มสมุนไพรนั้น วัสดุชนิดของสมุนไพร ต้องนำมาตากให้แห้งก่อนนำมาทำยาต้มเพื่ออะไร?

ก. ลดการเกิดเชื้อรา

ข. สะดวกในการนำมาใช้เป็นส่วนผสมทำยาต้ม

ค. การตากแห้ง ช่วยให้ กลิ่น และสรรพคุณทางยา ยังคงอยู่

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

๕. สมุนไพรชนิดใดที่มีสรรพคุณช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายใช้เป็นยาชาเฉพาะที่ได้ ?

ก. กานพลู

ข. กระชายดำ

ค. ใบกระเพรา

ง. ใบโหระพา

ตอบ ก. กานพลู

๖. วัตถุดิบชนิดใดมีบทบาทในการทำให้ยาต้มมีกลิ่นหอมยิ่งขึ้น?

ก. พิมเสน การบูร เมล็ดทอล

ข. พิมเสน การบูร เมล็ดทอล ใบเตย

ค. พิมเสน การบูร เมล็ดทอล ใบกระเพรา

ง. พิมเสน การบูร เมล็ดทอล ชিং

ตอบ ก. พิมเสน การบูร เมล็ดทอล

๗. สมุนไพรชนิดใดที่นิยมใช้มาเป็นส่วนผสมเครื่องเทศทำพะโล้ได้ทำยาต้มก็ได้

ก. อบเชย

ข. ขมิ้นชัน

ค. ตะไคร้

ง. ผิวมะนาว

ตอบ ก. อบเชย

๘. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการทำยาต้มสมุนไพร?

ก. การสกัดสมุนไพร

ข. การนำวัตถุดิบสมุนไพรไปตากให้แห้งเพื่อ

ค. การตำสมุนไพรให้ มีน้ำมันหอมระเหยออกมา

ง. การผสมพิมเสน การบูร เมล็ดทอล ให้เป็นเนื้อเดียวกัน

ตอบ ก. การสกัดสมุนไพร

๙. ทำไมต้องหมักบ่มสมุนไพรไว้ก่อนเวลาทำยาต้มสมุนไพร?

ก. ให้เกิดกลิ่นหอมยิ่งขึ้น

ข. ให้เนื้อสมุนไพรนุ่ม

ค. ให้ตัวยาช่วยดึงกลิ่นน้ำมันหอมระเหยออกมา

ง. ถูกทั้ง ก และ ค

ตอบ ง. ถูกทั้ง ก และ ค

๑๐. การเก็บรักษายาต้มสมุนไพรควรทำอย่างไร?

ก. เก็บในตู้เย็น

ข. เก็บในที่แห้ง

ค. เก็บในที่มืดแสงแดดส่องถึง

ง. เก็บในภาชนะเปิด

ตอบ ข. เก็บในที่แห้ง